

Stijging aantal verkeersdoden in Vlaanderen vorig jaar, daling in Brussel en Wallonië

Er waren ook meer dan 1000 letselongevallen met e-steps.

Volgens de laatste verkeersveiligheidsbarometer van Vias institute in samenwerking met de Federale Politie waren er in Vlaanderen vorig jaar 291 verkeersdoden. Dat zijn er 45 meer dan een jaar eerder, ofwel een stijging van 18%. De tendens is compleet verschillend dan in de andere gewesten. In Wallonië waren er 36 verkeersdoden minder en ook in Brussel daalde het aantal verkeersdoden van 14 naar 6. De nationale balans was hierdoor quasi gelijk aan die van 2020. Er vielen 484 doden ten opzichte van 483 een jaar eerder. Voor het eerst noteren we ook statistieken voor het aantal ongevallen met e-steps. Er gebeurden er meer dan 1000, ofwel bijna 3 per dag. Daarnaast zagen we de verontrustende trend dat er in Vlaanderen in ongevallen met bestelwagens 15 doden meer te betreuren vielen.

Tegenovergestelde tendensen in de verschillende regio's

Het aantal doden op onze wegen is vorig jaar quasi gelijk gebleven. Er vielen 484 doden, ten opzichte van 483 in 2020.

De tendensen van het aantal doden ter plaatse zijn wel compleet tegenovergesteld in Vlaanderen en Wallonië. Een stijging van 18% in Vlaanderen (van 246 naar 291) en een daling met 16% in Wallonië. In Brussel ging het aantal verkeersdoden van 14 naar 6. Dat zijn voor Wallonië en Brussel de laagste cijfers die we ooit noteerden.

aantal doden in functie van de regio

	2020	2021	Evolutie 2020-2021 (aantallen)	Evolutie 2020- 2021 (%)
Vlaanderen	246	291	+ 45	+ 18%
Wallonië	223	187	- 36	- 16%
Brussel	14	6	-8	/
België	483	484	+1	/

Gegevensbron: Federale Politie/DGR/DRI/BIPOL – Infografie: Vias institute

Het aantal letselongevallen stijgt wel stevig (van 29947 naar 34264, ofwel + 14%), net zoals het aantal slachtoffers (van 36774 naar 42063, ofwel + 14%). De stijging van het aantal letselongevallen zien we in elk gewest. In Vlaanderen steeg het aantal ongevallen met 14% (van 18517 naar 21021), in Brussel met 10% (van 3190 naar 3497) en in Wallonië met 18% (van 8240 naar 9746).

Evolutie 2020-2021 van het aantal letselongevallen en slachtoffers

	2020	2021	Evolutie 2020-2021 (cijfers)	Evolutie 2020- 2021 %
Letselongevallen	29947	34264	+4317	+14%
Totaal aantal slachtoffers	36774	42063	+5289	+14%
Doden	483	484	+1	/
Gewonden	36291	41579	+5288	+15%

Gegevensbron: Federale Politie/DGR/DRI/BIPOL – Infografie: Vias institute

Tendensen volgens het type weggebruiker op nationaal vlak

Op nationaal niveau zien we een gemengd patroon als het gaat over de doden per vervoerswijze. Het aantal fietsdoden daalt van 83 naar 74, net als de doden bij de motorrijders van 77 naar 61 en bij de auto-inzittenden (van 214 naar 205). Daarentegen steeg het aantal doden in ongevallen met een lichte vrachtwagen van 43 naar 63 en bij vrachtwagens van 83 naar 92. Bij de voetgangers noteerden we een stijging van 62 naar 69 doden. 4 mensen kwamen om het leven met een e-step.

Stijging van het aantal ongevallen voor alle types weggebruikers

Op nationaal vlak is er wel een stijging van het aantal letselongevallen voor alle types weggebruikers. De grootste stijging zien we bij de bromfietsen (+ 29%, van 2769 naar 3578 ongevallen). Ook voor ongevallen met voetgangers (+17%, van 3319 naar 3872) en lichte vrachtwagens zien we een forse stijging (+16%, van 2971 naar 3434). Er werden ook 1022 ongevallen met e-steps geregistreerd. Dat zijn er 3 per dag en dat is nog maar het topje van de ijsberg, want veel van die ongevallen zijn enkelzijdige ongevallen, waarbij de gewonde persoon naar het ziekenhuis gaat en niet in de officiële ongevalsstatistieken terecht komt.

Tendensen in Vlaanderen: vooral opvallend meer doden met lichte vrachtwagens

De fietsers (van 72 naar 67) en de motorfietsers (van 33 naar 30) zijn de enige twee vervoerswijzen waar we in Vlaanderen minder verkeersdoden hebben vastgesteld.

Bij de auto-inzittenden zien we een stijging van 81 naar 97 doden en bij de voetgangers van 29 naar 43. Het is echter vooral in ongevallen met vrachtwagens (van 53 naar 68) en met lichte vrachtwagens (van 30 naar 45 doden) dat er opvallend meer doden te betreuren vielen. Vooral de stijging bij de bestelwagens is verontrustend. Het is al sinds 2015 geleden dat er nog zoveel doden vielen. De 'camionettisering' waardoor er veel bestelwagens continu onderweg zijn, kan daarin zeker een rol spelen. De toegenomen e-commerce de laatste 2 jaar met leveringen aan huis heeft die impact wellicht vergroot.

Enkel in Oost-Vlaanderen (van 66 naar 55 verkeersdoden) was er een daling van het aantal verkeersdoden. In West-Vlaanderen steeg het aantal doden van 51 naar 56. In Vlaams-Brabant (van 30 naar 40 verkeersdoden) en Antwerpen (van 61 naar 76 verkeersdoden) was er een flinke stijging. In Limburg was de stijging het grootst. Daar vielen 64 verkeersdoden, 26 meer dan een jaar eerder. Het was al van 2014 geleden dat het er nog zo veel waren.

Bij de letselongevallen is er in Vlaanderen vooral een opvallende stijging bij de ongevallen met een bromfiets (+31%) en ongevallen met een lichte vrachtwagen (+18%). Er werden ook 510 ongevallen geregistreerd met een e-step.

Conclusie

2021 was net zoals 2020 door de coronapandemie nog steeds een atypisch jaar op onze wegen. De vele maatregelen hebben zeker een impact gehad op het aantal verkeersslachtoffers. De totaalbalans van het aantal verkeersdoden is daarom gunstiger dan in 2019 (619 doden).

In Wallonië en Brussel noteerden we het laagste aantal verkeersdoden ooit. In Vlaanderen waren de cijfers vergelijkbaar aan de cijfers voor de coronapandemie. Vooral in ongevallen met lichte vrachtwagens kwamen meer mensen om het leven. Verder onderzoek is nodig om de exacte oorzaak daarvan te bepalen. Voor het eerst sinds de registratie werden ook meer dan 1000 letselongevallen met een e-step vastgesteld. Ook dat is een trend om in de gaten te houden.

Tijdens de laatste Staten-Generaal voor Verkeersveiligheid in november is als doel vooropgesteld om het aantal verkeersslachtoffers tegen 2030 te halveren. Daarvoor moeten op alle niveaus inspanningen geleverd worden.

Georges Gilkinet, federaal minister van Mobiliteit: *"De verkeersveiligheidsbarometer van Vias institute voor 2021 toont opnieuw hoe belangrijk het is dat we werken aan meer verkeersveiligheid. Zelfs al lijken de ongelukken minder ernstig, toch is élk verkeersslachtoffer er een te veel. Samen met mijn collega's, de regionale Ministers, zijn we tijdens de Staten-Generaal voor Verkeersveiligheid het engagement aangegaan om te strijden tegen overdreven snelheid en risicogedrag. De aangekondigde maatregelen worden stap voor stap uitgevoerd, telkens met als prioriteit om de meest kwetsbare weggebruikers te beschermen. Spijtig genoeg moet ik vaststellen dat voetgangers en fietsers in 2021 nog steeds een te hoge prijs betalen, ook als ze zelf geen gevaar vormen voor anderen. Dat is zorgwekkend. Ook dat het toegenomen aantal ongelukken met vrachtwagens en bestelwagens is verontrustend en vereist extra aandacht en aangepaste initiatieven. Aan "All For Zero" werken we samen, om meer levens te redden, zodat onze mobiliteit een echte vrijheid is."*

De volledige barometer is terug te vinden via <https://www.vias.be/nl/onderzoek/verkeersveiligheidsbarometer/>

Contactpersoon: Stef Willems, woordvoerder Vias institute: 0473/85.59.44